

[Lars M. Olsen.]

forhøjelse på 200 mill. kr. i eksportgaranti gennemføres, således at grænsen bliver hævet til i alt 700 mill. kr.

Foged: Jeg skal ikke sige mange ord om det foreliggende lovforslag. Den forhøjelse, der tilsigtes, på 200 mill. kr., vil vi gerne i et udvalg se nærmere begrundelse for, og vi vil gerne se en oversigt over, hvorledes de allerede udlånte midler er anvendt.

Det eneste, jeg måske direkte kunne nære uvilje mod, er, at loven om fremme af danske erhvervsinteresser er delt op i 2 kapitler, hvoraf det ene, kapitel I, omhandler støtte til fremme af eksporten, og kapitel II omhandler udlån til industri- og håndværksvirksomheder. Det kunne måske være betimeligt at undersøge, om ikke loven burde deles i 2 love i stedet for. Jeg vil tro, at den højtærede handelsminister forstår, at det ikke er sikkert, vi ser bestemmelserne om udlån til industri og håndværk under samme synsvinkel, som vi ser bestemmelserne om eksportkreditstøtte. Derfor ville det måske være rimeligere, om det var 2 love, så vi kunne tage selvstændige standpunkter til de 2 områder. Men vi vil se villigt på forhøjelsen af eksportkreditstøtten og ønsker det også behandlet i et udvalg.

Weikop: Det foreliggende lovforslag er unægtelig meget let at overskue. Noget andet er, om det ikke ved denne lejlighed havde været rimeligt at se lidt på loven som helhed. Vi vil selvfølgelig være med til enhver rimelig foranstaltning, der kan støtte eksporten, men man skal på den anden side passe noget på, at den ene foranstaltning ikke falder over den anden.

Der er sket meget, siden loven sidst var til behandling her i tinget — jeg tænker her på behandlingen i 1954. Vi har bl. a. ved regeringens og flertallets hjælp fået egnsudviklingsloven og afsætningslove for landbrugsvarer og frugt; de må vel siges at have samme formål som den lov, vi her behandler, nemlig fremme af eksport og produktion.

Rent umiddelbart forekommer det mig, at det, der er sket i de sidste 5 år, burde have været med i den højtærede ministers overvejelser, og jeg havde egentlig kunnet ønske, at der havde været en redegørelse for

forholdenes udvikling på dette meget vigtige område, siden loven sidst var til revision, altså i 1954. Der er jo sikkert sket nogle forandringer siden. Det kan ikke bestrides, at der er sket en ændring bl. a. af finansieringsforholdene, således at en forhøjelse på 200 mill. kr. af eksportkreditten burde rejse den tanke, om det ikke var muligt at formindske garantierne og de udlån, som denne lov omhandler, ved at udskyde nogle af de opgaver, som loven finansierer, opgaver, som det vel i dag er mindre rimeligt at løse.

Det er efter min opfattelse fremdeles rimeligt at yde garanti for eksportørernes tratter, for tab ved den kontraherede betaling, hvis den ikke kan overføres her til landet ved forfaldstidens indtræden, for tab ved indfrielse af danske varer i konsignation i udlandet, for tab ved kontrakter og leverancer til udlandet og garanti over for banker og andre for lån, der ydes eksportørerne med henblik på effektivering af konkrete eksporter. Det er for mig åbenbare formål, som det fremdeles er rimeligt at yde garantier for. Men man må ikke glemme, at denne lov stadig væk har skudt nye skud, og disse nye skud er, mener jeg, kommet ind under ganske andre forhold end dem, vi har i dag.

Jeg vil sætte et spørgsmålstejn ved, om det fremdeles vil være rimeligt at yde garanti for eksportordrer, der slet ikke foreligger, men hvor man blot har sandsynliggjort en afsætning til udlandet, i hvilke tilfælde der ydes garanti for lån til indkøb af råmateriale og til udbetaling af arbejds løn. Man går endog så vidt, at man giver garanti for lån til anskaffelser af maskiner og værktøj eller — som det også hedder — udvidelse af bestående anlæg. Det er jo en meget vidtgående bemyndigelse. Det turde være tvivlsomt, således som finansieringsforholdene har udviklet sig, om man fremdeles bør yde garantier i sådanne tilfælde, og jeg mener, det ville være rimeligt, om vi nu benyttede lejligheden til at se på disse spørgsmål og i øvrigt få at vide, i hvilket omfang man har ydet garanti i sådanne tilfælde.

Det ville vel ligeledes være hensigtsmæssigt, at vi fik nærmere oplysning om, hvor meget af den million, som også efter loven stilles til rådighed til udsendelse af eksportstipendiater, til iværksættelse af udstillinger og til tilskud til iværksættelse af forsøg, teknisk og handelsmæssig konsul-